

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag Ons kenmerk
5 september 2006 PLW/06/72343

Onderwerp
Kamervragen van de leden Joldersma en Mosterd (beiden CDA)

Hierbij zend ik u de antwoorden op de kamervragen van de leden Joldersma en Mosterd (CDA) over vrijstelling voor opleidingen door elders verworven competenties.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Bruno Bruins

2050616730

Vragen van de leden Joldersma en Mosterd (beiden CDA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de heer Bruins, over vrijstelling voor opleidingen door elders verworven competenties. (Ingezonden 19 juli 2006)

1

Hebt u kennisgenomen van het artikel over vrijstellingen voor een MBO- of HBO-opleiding op basis van elders verworven competenties? 1)

Ja, ik heb kennisgenomen van het artikel over vrijstellingen voor een mbo- of hbo-opleiding op basis van erkenning verworven competenties.

2

Komt het regelmatig voor dat studenten een diploma kunnen ophalen op basis van enkel elders verworven competenties (EVC)?

Nee, dat komt volgens onze informatie niet of nauwelijks voor. De EVC-procedure is meestal de start voor een onderwijstraject op maat om een diploma te behalen. In dit traject wordt rekening gehouden met eventuele vrijstellingen of certificaten op grond van EVC's.

3

Zijn er grote verschillen tussen instellingen voor de vrijstellingen op basis van elders verworven competenties en zijn er tussen instellingen ook verschillen in de vrijstellingen voor doorstroomprogramma's van (HBO-)bachelors naar (WO-)masters?

EVC en het gebruik van EVC is nog in ontwikkeling. Het is thans niet bekend of er verschillen zijn tussen instellingen voor vrijstellingen op basis van EVC's. Ik zie EVC als een belangrijk instrument bij het opscholen van on- of laaggeschoolde werknemers, dat de tijd en ruimte moet krijgen om zich verder te ontwikkelen. Hieraan wordt op verschillende manieren gewerkt. Zo is voor het hbo een tijdelijke subsidieregeling opgesteld om de landelijke afstemming en uitwisselbaarheid van EVC-methodieken tussen instellingen te bevorderen. Een ander belangrijk punt is de borg van de kwaliteit van de EVC-procedure. Hiervoor wordt de kwaliteitscode EVC ontwikkeld (zie ook mijn antwoord op vraag 6). Een van de aspecten die in de code naar voren komt, is dat een instelling moet kunnen verantwoorden op basis van welk bewijs ze vrijstellingen heeft toegewezen aan een EVC-kandidaat. Hiermee kan ook inzicht worden verkregen in eventuele verschillen tussen instellingen.

Op korte termijn zal ik een werkgroep instellen, die zal gaan analyseren op welke wijze juist gebruik van de EVC-procedure in aanvulling op de kwaliteitscode kan worden geborgd, zodat de waarde van de diploma's niet wordt aangetast. In deze werkgroep zullen vertegenwoordigers van het ministerie van OCW, de Projectdirectie Leren & Werken, de Inspectie van het Onderwijs, NVAO en KCE zitting hebben. Ik zal de Tweede Kamer over de uitkomsten van deze analyse rapporteren.

Voor wat betreft doorstroom van (hbo)bachelors naar (wo) masters is dergelijke informatie nog niet beschikbaar. Dit is verklaarbaar aangezien de nieuwe bachelor- master structuur pas sinds enkele jaren is ingevoerd. In het kader van de invoering van de bachelor-master structuur voert de inspectie momenteel de BAMA-monitor uit. Hierbinnen zal aandacht zijn voor de werking van de doorstroom (hbo) bachelor –(wo) master.

4

Op welke wijze wordt momenteel de kwaliteit gewaarborgd van vrijstellingen en hoe is het toezicht georganiseerd op vrijstellingen op basis van elders verworven competenties en op andere vrijstellingen?

Nu is het zo dat zowel het hoger- als het middelbaar beroepsonderwijs verplicht is in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) op te nemen wat de gronden voor vrijstelling zijn. Daaronder vallen ook de vrijstellingen, die verleend worden op basis van EVC's. De examencommissie verleent de vrijstellingen. In het wetsvoorstel voor de Wet op het Hoger Onderwijs en Onderzoek (WHOO) wordt de positie van de examencommissie versterkt en daarmee ook de kwaliteitsborging op dit punt.

In het mbo houdt het Kwaliteitencentrum examinering beroepsopleidingen (KCE) toezicht op de kwaliteit van examinering van opleidingen. KCE onderzoekt de kwaliteit van het examenproces en de ingezette exameninstrumenten. De procedure rondom vrijstellingen maakt deel uit van het examenproces en wordt dus betrokken bij het kwaliteitsonderzoek.

Daarnaast draagt ook de ontwikkeling van de kwaliteitscode EVC bij aan de borging van de kwaliteit van de EVC-procedure (zie ook vraag 6).

5

Bent u bereid zonodig de Onderwijsinspectie te laten onderzoeken hoe het met het vrijstellingsbeleid van instellingen is gesteld?

Nee, daar zie ik thans geen aanleiding voor. Ik ben van mening dat er voldoende waarborgen zijn ingebouwd door het onderzoek van KCE, dat toezicht houdt op de kwaliteit van examinering. Voor het hoger onderwijs geldt dat de Inspectie van het Onderwijs recent onderzoek gedaan heeft naar de betrouwbaarheid van getuigschriften. Voor de inhoud van dit onderzoek en het aangekondigde vervolgonderzoek verwijs ik u naar het onderzoeksrapport 'De betrouwbaarheid van getuigschriften, Risico's rond de wettelijke bepalingen bij de afgifte van getuigschriften in het ho' van de Inspectie van het Onderwijs en de beleidsreactie op dit onderzoek (d.d. 9 februari 2006, kenmerk: HO/BL/06/5386). De NVAO heeft in het hoger onderwijs tevens de taak om het vrijstellingenbeleid mee te nemen in haar beoordeling van een opleiding.

6

Wanneer kan de uitwerking tegemoet worden gezien van de toezegging tijdens het algemeen overleg op 17 maart 2005 om te komen tot een onafhankelijke kwaliteitsborging van EVC-procedures? 2)

Er wordt nu door Kenniscentrum EVC in overleg met KCE, NVAO, STAR, Colo, Bve Raad, HBO-raad en AOC-raad gewerkt aan de kwaliteitscode. Op 14 november 2006 zal de eerste versie van de kwaliteitscode EVC gepresenteerd worden. Het Kenniscentrum EVC heeft voor deze code criteria opgesteld. Het KCE voert momenteel een pilot uit aan de hand van deze criteria.

1) 'Hbo-diploma's moeten beter beschermd', de Volkskrant, 14 juli 2006

2) Kamerstuk 28 344, nr. 2, vergaderjaar 2004-2005

Toelichting: deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen van het lid Vergeer (SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ingezonden 17 juli 2006 (vraagnummer 2050616690)